

Faculty of Arts, Commerce, Sciences, Social Sciences and Business Management
B.A./B.Com/B.Sc/BBA/BA (L) I-Year, CBCS-II Semester Examinations, May/June 2019
PAPER: SECOND LANGUAGE SANSKRIT

Time: 3 Hours

Max Marks: 80

PART – A अ-विभागः

पञ्चप्रश्नाणां समाधेयाः । सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः ।

5X4=20 Marks

1. अधोदत्तश्लोकम् भाषान्तरीकरणम् कुरुत ।
तेऽभिवाद्य सुखप्रश्नं पृष्ट्वा तमतिथिं तदा ।
विशुद्धमनसो दान्ताः श्रद्धादमसमन्विताः ॥
2. शक्तोऽपि येनैष कृतोऽस्वतन्त्रः - इति वाक्यं ससन्दर्भं लिखत ।
3. आचार्य पुल्लेल श्रीरामचन्द्रुडु कविमुद्दिश्य लिखत ।
4. अधो दत्त क्रियपदानां लकारम् - पुरुष वचनानि प्रत्यभिजानीत ।
१. गच्छानि २.अभवन् ३.सन्ति ४.कुर्यात्
5. अधो दत्त समस्तपदानां विग्रहवाक्य सहित समास नाम लिखत ।
१. अजानम् २.नरसिंहः ३.निर्मलिकम् ४.शीतोष्णम्
6. वृद्धोऽहं धारयिष्यामि त्वं बली भव पुत्रक - वाक्यं इदं ससन्दर्भं लिखत ।
7. बुभुक्षितः किं न करोति पापं क्षीणा नरा निष्करुणा भवन्ति ।
आख्याहि भद्रे प्रियदर्शनस्य न गङ्गदत्तः पुनरेति कूपम् ॥ इदं श्लोक भावं लिखत ।
8. तेजः क्षमा धृतिः शौचमदोहो नातिमानिता ।
भवन्ति संपदं दैवीमभिजातस्य भारत ॥ इदं श्लोक भावं लिखत ।

PART – B आदिभागः -

सर्वेप्रश्नाः समाधेयाः सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः ।

5X12=60 Marks

9. द्वयोः श्लोकयोः प्रतिपदार्थं तात्पर्यं च लिखत ।
१. रूपस्य हन्त्री व्यसनं बलस्य शोकस्य योनिर्निधनं रतीनाम् ।
नाशः स्मृतीनां रिपुरिन्द्रियाणामेषा जरा नाम ययैष भग्नः ॥
२.स्थूलोदरः श्वासचलच्छरीरः स्रस्तांसबाहुः कृशपाण्डुगात्रः ।
अम्बेति वाचं करुणं ब्रुवाणः परं समाश्रित्य नरः क एषः ॥
३.इति श्रुतार्थः स विषण्णचेताः प्रावेपताम्बूर्मिगतः शशीव ।
इदं च वाक्यं करुणायमानः प्रोवाच किञ्चिन्मृदुना स्वरेण ॥
४. बुद्धीन्द्रियप्राणगुणैर्वियुक्तः सुप्तो विसंज्ञस्तृणकाष्ठभूतः ।
संवर्धय संरक्ष्य च यत्नवद्भिः प्रियप्रियैस्त्वज्ज्यत एष को पि ॥
10. वैज्ञानिकशास्त्र प्रणेतृषुवराभिहिरस्य वैदुष्यं स्वपाट्यक्रममनुसृत्य विवृणुत ।
अथवा
गङ्गदत्तप्रियदर्शनयोः सम्भाषणं विवृणुत ।
11. गङ्गादेव्युक्तरतीत्या लक्ष्मी चाञ्चल्यं वर्णयत ।
अथवा
भगवद्गीतामुद्दिश्य निबन्धमेकं लिखत ।
12. अधो दत्त धातु-लकारयोः द्वयोः रूपाणि लिखत ।
१. भू- विधिलिङ् २.कृ-लङ् ३. अस्-भुवि- लट् ४. दृशिर्-लृट्
अथवा
१.पश्यामि २.अस्तु ३.भवेत् ४.गच्छाव
५. ऐच्छम् ६.कुर्युः (प्रत्यभिजानीत)
13. अधो निर्दिष्टेषु त्रयाणां नाम निर्देश पूर्वकं विग्रह वाक्याणि लिखत ।
१. समुद्रम् २.सचक्रम् ३.अन्नबुभुक्षुः
४.चोरभयम् ५.अनिच्छा ६.नवरात्रम्
अथवा
अधो निर्दिष्टेषु त्रयाणां समास नाम लिखत ।
१. माताचपिता २.शीतं च उष्णं च ३.शीलमेवधनम्
४.गोपालबाल ५.न ब्रह्मणः ६.राजः पुरुषः (समासनामानि लिखत)
